

.....
การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

An Evaluation of Bachelor of Arts Program in Educational Technology

Faculty of Education, Silpakorn University

Received: August 31, 2022

Revised: October 6, 2022

Accepted: October 26, 2022

สิทธิชัย ลายเสมา และคณะ*

Sittichai Laisema, et al

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และ 2) เพื่อศึกษาแนวทางการปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เป็นการวิจัยประเมินผลโดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPPI Model สอบถามความคิดเห็นและสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรทั้งหมด 5 กลุ่ม ได้แก่ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวน 10 คน ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง บัณฑิตปีการศึกษา 2563 จำนวน 56 คน นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 3-4 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 80 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง และผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 30 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถามความคิดเห็น และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า

*ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Assistant Professor Dr., Department of Educational Technology , Faculty of Education, Silpakorn University
Thailand

และคณะผู้ร่วมวิจัยได้แก่ 1) รองศาสตราจารย์ ดร.นันทน์ เรืองฤทธิ์ Associate Professor Dr., Nammon Ruangrit 2) อาจารย์ ดร.วรวิทย์ มั่นสุขผล Teacher Dr., Worawut Mansukpol 3) รองศาสตราจารย์ ดร.เอกนถน บางท่าไม้ Associate Professor Dr., Eknarin Bangthamai 4) รองศาสตราจารย์ ดร.อนิรุทธิ์ สติมัน Associate Professor Dr., Anirut Satiman 5) รองศาสตราจารย์ ดร.ศิวนิต อรรถวุฒิกุล Associate Professor Dr., Siwanit Autthawuttikul ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร Department of Educational Technology , Faculty of Education, Silpakorn University, Thailand

6) อาจารย์ นุสรดา เดชจิตต์ Teacher Nussara Dechjitt อาจารย์ โรงเรียนสาธิต (ปฐมวัยและประถมศึกษา) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร Lecturer at Demonstration School (Early Childhood and Elementary Education), Faculty of Education Silpakorn University, Thailand

7) อาจารย์ ดร.มนธิรา บุญญวินิจ Teacher Dr., Montira Boonyawinit สาขาวิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม Educational Technology and Innovation Program, Education Faculty, Nakhon Pathom Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author Email Address: Laisema_s@su.ac.th

.....

1. หลักสูตรมีความเหมาะสมในภาพรวมระดับมากที่สุด โดยด้านบริบทพบว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่ชัดเจน โครงสร้างของหลักสูตรมีความครอบคลุม เหมาะสมตามสาขาวิชา และแผนการดำเนินงานจะเน้นแผนการพัฒนานักศึกษาให้สามารถแข่งขันกับตลาดแรงงานและแผนการพัฒนาอาจารย์ ด้านปัจจัยนำเข้าพบว่า เนื้อหาสาระของรายวิชาในหลักสูตรมีความเหมาะสม อาจารย์ผู้สอนทุกคนมีคุณวุฒิทางด้านเทคโนโลยีการศึกษา งบประมาณที่ใช้ในการบริหารจัดการหลักสูตรตามความเหมาะสมซึ่งเพียงพอ ด้านกระบวนการพบว่า การจัดการเรียนการสอน และจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ทั้งภาคทฤษฎีที่เน้นให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ การจัดฝึกอบรมเพื่อการเรียนรู้ และการวิจัย ประเมินผลมีความเที่ยงตรงมากที่สุด จะเน้นการประเมินผลตามสภาพจริง ด้านผลผลิตพบว่า บัณฑิตที่จบการศึกษาเป็นที่ยอมรับของหน่วยงาน และบุคคลในวิชาชีพ และด้านผลกระทบพบว่า บัณฑิตมีความภาคภูมิใจในสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา สามารถนำความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติงาน

2. ผลการศึกษาแนวทางการปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่า แนวทางการออกแบบและพัฒนาหลักสูตรควรมุ่งส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนเริ่มจากหลักการ ทฤษฎีทางด้านสื่อ และนวัตกรรมทางเทคโนโลยีการศึกษา สามารถใช้อุปกรณ์หรือเครื่องมือทางเทคโนโลยีการศึกษาเหมาะสมกับงานในด้านต่าง ๆ สามารถออกแบบและพัฒนานวัตกรรมสื่อเทคโนโลยีการศึกษาเพื่อการจัดการเรียนรู้ในแต่ละระดับได้อย่างสร้างสรรค์ สามารถประยุกต์ใช้สื่อเทคโนโลยีการศึกษา และทรัพยากรแหล่งเรียนรู้ ในรูปแบบต่าง ๆ มาปรับใช้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอน การจัดฝึกอบรมเพื่อการเรียนรู้และการวิจัย ตลอดจนสามารถประเมินผลการพัฒนานวัตกรรม และสื่อเทคโนโลยีการศึกษา นอกจากนี้การพัฒนาหลักสูตรควรมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะในด้าน ความรับผิดชอบ สามารถสื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพเทคโนโลยีการศึกษา

คำสำคัญ : การประเมินหลักสูตร/ ศิลปศาสตรบัณฑิต/ สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

Abstract

The objectives of this research were 1) to assess the Bachelor of Arts program. Department of Educational Technology Faculty of Education, Silpakorn University and 2) to study the guidelines for improving the Bachelor of Arts program Department of Educational Technology Faculty of Education, Silpakorn University This was evaluation research using the CIPPI model assessment. This was an evaluation research using the CIPPI Model assessment model, asking for opinions and interviewing the opinions of those involved in using the curriculum in all 5 groups, namely 10 instructors in charge of the program, 3 experts, by means of specific selection. 56 graduates of the academic year 2020, 80 students studying in Year 3-4, Academic Year 2020 by means of specific selection. and 30 graduate users by means of specific selection. The research tools consisted of an opinion questionnaire. and

.....
interview form The statistics used in the data analysis were percentage, mean, standard deviation and content analysis

The results of the research were as follows :

1. The curriculum is most appropriate in overall level. The context evaluation: it was found that Clear course objectives The course structure is comprehensive appropriate according to the field and the implementation plan will focus on the student development plan to be able to compete with the labor market and the teacher development plan. The input evaluation: it was found that The content of the courses in the curriculum is appropriate. All instructors are qualified in educational technology. The budget for administering the course as appropriate is sufficient. The process evaluation: teaching management and organize a variety of activities both theoretical sections that focus on students understanding Training for learning and research. The evaluation was most accurate. Will focus on real-world evaluation. The product evaluation: it was found that Graduates who have graduated are recognized by the agency and professional persons. The impact evaluation: found Graduates take pride in the field of Educational Technology. able to bring knowledge The skills and experience gained are used in the performance of work.

2. The results of the study of the guidelines for improving the Bachelor of Arts Program in Educational Technology Faculty of Education, Silpakorn University found that curriculum design and development guidelines should aim to promote learner starting from principles media theory and innovation in educational technology. Able to use educational technology equipment or tools suitable for various tasks. Design and develop innovation, creative educational technology media for teaching and learning management at each level. Learners can apply educational technology and learning resources in various forms to be applied in teaching and learning, training and research. The curriculum should promote the ability to evaluate innovation and educational technology media. In addition, curriculum development should encourage learners to develop skills in responsibility, communication and collaboration. Encourage learners to have professional ethics and codes of conduct in education technology.

Keywords : Curriculum Evaluation/ Bachelor of Art Program/ Education Technology

บทนำ

การพัฒนาประเทศไทยในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 มีหลักการพัฒนาประเทศที่สำคัญโดยยึดหลัก “ปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง” “การพัฒนาที่ยั่งยืน” และ “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” โดยแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 12 ถูกกำหนดจากยุทธศาสตร์ทั้ง 6 ด้านหลักและ 4 ยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นการพัฒนาพื้นฐานเชิงยุทธศาสตร์และกลไกสนับสนุนให้การดำเนินยุทธศาสตร์ทั้ง 6 ด้านให้สัมฤทธิ์ผล ซึ่งในแผนยุทธศาสตร์ที่ 1 เป็นยุทธศาสตร์การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ ซึ่งมุ่งพัฒนาศักยภาพ คนให้มีทักษะ ความรู้ และความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า ยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต และแผนยุทธศาสตร์ที่ 8 การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมให้ความสำคัญกับการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางสังคมเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (Office of the National Economic and Social Development Board Office, 2018)

ซึ่งสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ที่มุ่งให้ประเทศไทยสามารถยกระดับการพัฒนาให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ เนื่องจากทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยขับเคลื่อนสำคัญในการยกระดับการพัฒนาประเทศในทุกมิติไปสู่เป้าหมายการเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วที่ขับเคลื่อนโดยภูมิปัญญาและนวัตกรรมในอีก 20 ปี ข้างหน้า ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการวางรากฐานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศอย่างเป็นระบบ โดยจำเป็นต้องมุ่งเน้นการพัฒนาและยกระดับคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ดี เก่ง และมีคุณภาพพร้อมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปข้างหน้าได้อย่างเต็ม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (Office of the National Economic and Social Development Board Office, 2018) เพื่อให้ทรัพยากรมนุษย์ในทุกมิติและในทุกช่วงวัยสามารถได้รับการพัฒนาและยกระดับได้เต็มศักยภาพและเหมาะสมยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์จึงได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ที่เน้นทั้งการแก้ไขปัญหาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในปัจจุบัน และการเสริมสร้างและยกระดับการพัฒนา โดยการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ การเปลี่ยนบทบาทครู การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษา และการพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถกำกับการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเองได้อย่างต่อเนื่องแม้จะออกจากระบบการศึกษาแล้ว

นอกจากนี้ ความเปลี่ยนแปลงจากโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ได้รับการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดจะก่อให้เกิดนวัตกรรมอย่างพลิกผัน อาทิ เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์อินเทอร์เน็ตในทุกสิ่ง การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ หุ่นยนต์และโดรน เทคโนโลยีพันธุกรรมสมัยใหม่ และเทคโนโลยีทางการเงิน ซึ่งตัวอย่างแนวโน้มการพัฒนาเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดดเหล่านี้ คาดว่าจะเป็นปัจจัยสนับสนุนหลักที่ช่วยทำให้เศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มที่จะกลับมาขยายตัวได้เข้มแข็งขึ้น และสอดคล้องกับนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ระยะ พ.ศ. 2554–2563 ของประเทศไทย กระทรวงเทคโนโลยีและการสื่อสาร กำหนดวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นพลังขับเคลื่อนสำคัญในการนำพาคนไทยสู่ความรู้และ

.....
ปัญหา เศรษฐกิจไทยสู่การเติบโตอย่างยั่งยืนสังคมไทยสู่ความเสมอภาค กำหนดเป้าหมายในการสร้างความพร้อมของทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ เพื่อพัฒนาให้เกิดสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ สามารถสร้างสรรค์เศรษฐกิจและสังคมไทยให้มีความเจริญก้าวหน้าทัดเทียมประเทศที่พัฒนาแล้ว กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (Ministry of Digital Economy and Society, 2020) โดยมีแนวทางการพัฒนาบุคลากรทางเทคโนโลยีการศึกษาเพื่อส่งเสริมการสร้างและประยุกต์ใช้นวัตกรรมและสื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ทุกระดับ ส่งเสริมให้มีการสร้างและเผยแพร่สื่อหรือบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ในทุกระดับซึ่งกรอบนโยบายดังกล่าวให้ความสำคัญกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษา

ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษาได้เปิดหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2560) หลักสูตร 4 ปี ซึ่งเป็นหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เพื่อมุ่งผลิตบัณฑิตเพื่อรองรับการพัฒนาคนในด้านเทคโนโลยีการศึกษา ปัจจุบันหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาได้ดำเนินการเปิดหลักสูตรครบกำหนดของหลักสูตร 4 ปี จึงมีความจำเป็นที่หลักสูตรต้องดำเนินการประเมินคุณภาพหลักสูตรเพื่อนำผลการปรับปรุงไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร เป็นเครื่องมือที่นำไปสู่การเรียนรู้และปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้มีคุณภาพมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต มารุต พัฒนาผล (Pattaphol, 2015) ซึ่งเป็นภารกิจที่ตอบสนองต่อหลักเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (Office of the Higher Education Commission, 2005)

การประเมินหลักสูตรในสถาบันอุดมศึกษานอกจากผู้ใช้ประเมินเพื่อพิจารณาตรวจสอบระบบการบริหารหลักสูตรเพื่อปรับปรุงคุณภาพตามขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตร โดยมีการประเมินและรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรทุกปีการศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร เป็นระยะ ๆ อย่างน้อยตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (Office of the Higher Education Commission, 2015) จากการเปิดสอนหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา หลักสูตรปรับปรุงฉบับปี พ.ศ.2560 ที่ผ่านมายังไม่ได้มีการประเมินหลักสูตรอย่างเป็นระบบตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558 ซึ่งการวิจัยนี้ได้สอบถามความคิดเห็นของบัณฑิตเกี่ยวกับหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา หลักสูตรปรับปรุงฉบับปี พ.ศ. 2560 เพื่อนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานต่อไป นอกจากนี้ในปีการศึกษา 2565 หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา จะดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องตามแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรที่เน้นผลการเรียนรู้ (Outcome - Based Education : OBE) เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพการศึกษาตามเครือข่ายการประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยอาเซียน (ASEAN University Network Quality Assurance : AUNQA) อีกทั้ง OBE ยังเป็นองค์ประกอบสำคัญในเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เปี่ยมเลิศ (Education Criteria for Performance Excellence : EdPEX) โดยในการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิด OBE หลักสูตรจะต้องมีการออกแบบผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (Program Learning Outcomes : PLOs)

ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้รวบรวมและศึกษามาใช้เป็นแนวทางการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรโดยศึกษาข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง และรวบรวมข้อคิดเห็นตลอดจนข้อเสนอแนะ จากผู้มีส่วนได้

.....
ส่วนเสียของหลักสูตร คณาจารย์ ผู้บริหาร นักศึกษาปัจจุบัน บัณฑิต และผู้ใช้บัณฑิตของสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560) ซึ่งภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษาได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรดังกล่าวจนครบรอบของหลักสูตร เพื่อจะได้นำข้อมูลและข้อคิดเห็น มาเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565) ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
2. เพื่อศึกษาแนวทางการปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยประเมินผล โดยใช้แนวคิดและรูปแบบการประเมิน CIPPI Model ของ Stufflebeam มาใช้ในการประเมินหลักสูตร (Stufflebeam, Panieland et al, 1971)

ประชากรการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และอาจารย์ผู้สอน หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 10 คน ผู้ทรงคุณวุฒิ ในสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 3 คน บัณฑิตศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2563 จำนวน 56 คน นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 3-4 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 150 คน และผู้ใช้บัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 56 คน

กลุ่มตัวอย่างการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และอาจารย์ผู้สอน หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 10 คน ผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 3 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง บัณฑิตศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2563 จำนวน 56 คน นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 3-4 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 80 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง และผู้ใช้บัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 30 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง

ข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน ประกอบด้วยข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพ ดังนี้

1. ข้อมูลเชิงปริมาณ ประกอบด้วย ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มประชากร และข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย ข้อมูลจากการศึกษาเอกสารในหัวข้อการประเมิน และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

.....
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เพื่อสอบถามและสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร จำแนกตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้จำนวน 6 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คือ 5 ด้าน คือ 1) ด้านบริบท 2) ด้านปัจจัยนำเข้า 3) ด้านกระบวนการ 4) ด้านผลผลิต และ 5) ด้านผลกระทบ

ชุดที่ 2 แบบสัมภาษณ์สำหรับคณาจารย์ สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา 5 ด้าน คือ 1) ด้านบริบท 2) ด้านปัจจัยนำเข้า 3) ด้านกระบวนการ 4) ด้านผลผลิต และ 5) ด้านผลกระทบ

ชุดที่ 3 แบบสอบถามสำหรับบัณฑิต สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชา เทคโนโลยีการศึกษา 5 ด้าน คือ 1) ด้านบริบท 2) ด้านปัจจัยนำเข้า 3) ด้านกระบวนการ 4) ด้านผลผลิต และ 5) ด้านผลกระทบ ลักษณะของคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรจากมากที่สุดถึงน้อยที่สุด ใช้เกณฑ์การให้คะแนน 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ

ชุดที่ 4 แบบสอบถามสำหรับนักศึกษาปัจจุบัน สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา 5 ด้าน คือ 1) ด้านบริบท 2) ด้านปัจจัยนำเข้า 3) ด้านกระบวนการ 4) ด้านผลผลิต และ 5) ด้านผลกระทบ ลักษณะของคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรจากมากที่สุดถึงน้อยที่สุด ใช้เกณฑ์การให้คะแนน 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ

ชุดที่ 5 แบบสอบถามสำหรับผู้ใช้บัณฑิต สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา 2 ด้าน คือ 1) ด้านผลผลิต และ 2) ด้านผลกระทบ ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบบประเมินความคิดเห็นต่อคุณลักษณะต่อบัณฑิตของสาขาวิชาจากมากที่สุดถึงน้อยที่สุด ใช้เกณฑ์การให้คะแนน 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ

ชุดที่ 6 แบบสอบถามความพึงพอใจการปฏิบัติงานของบัณฑิตโดยผู้ใช้บัณฑิต แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ความความพึงพอใจที่มีต่อบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ลักษณะของคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรจากมากที่สุดถึงน้อยที่สุด และตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

การพัฒนาและหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เป็นแบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง สำหรับสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิและคณาจารย์เกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลกระทบ ซึ่งมีขั้นตอนในการพัฒนาและหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

.....
ขั้นที่ 1 ศึกษาค้นคว้าเอกสารตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร การประเมินหลักสูตร
หลักการสร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อกำหนดตัวแปรและพฤติกรรมบ่งชี้

ขั้นที่ 2 นำพฤติกรรมบ่งชี้มาตรฐานเป็นประเด็นในการสัมภาษณ์

ขั้นที่ 3 นำประเด็นในการสัมภาษณ์ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านภาษาด้าน
เทคโนโลยีการศึกษา และด้านการวิจัยและประเมินผล ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยการหาค่าดัชนี
ความสอดคล้อง จากนั้นนำผลการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิมาหาค่าเฉลี่ยของคะแนนรายข้อมูลค่าเฉลี่ยที่ยอมรับได้
ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป เพื่อแสดงว่าแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา
เทคโนโลยีการศึกษา สามารถนำไปใช้ได้เหมาะสม ซึ่งผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง พบว่า ทุกข้อมีค่า
 ≥ 0.5 ขึ้นไป และในบางข้อมีการปรับข้อความเพื่อให้สอดคล้องต่อความเข้าใจ

ขั้นที่ 4 นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิมาพิมพ์เป็นแบบสัมภาษณ์
ฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

2. แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน 3 ชุดสำหรับใช้สอบถามบัณฑิตนักศึกษาปัจจุบันและผู้ใช้บัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาแนวคิดหลักการทฤษฎีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร การประเมิน
หลักสูตร และการสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดโครงสร้างของแบบสอบถาม

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ศึกษาแล้วนำมาสร้างเป็นแบบสอบถามให้สอดคล้องและครอบคลุมกับ
ประเด็นที่ต้องการศึกษา

ขั้นที่ 3 นำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านภาษา ด้านเทคโนโลยี
การศึกษา และด้านการวิจัยและประเมินผล ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยการกำหนดค่าดัชนีความ
สอดคล้อง จากนั้นนำผลการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิมาหาค่าเฉลี่ยของคะแนนรายข้อมูลค่าเฉลี่ยที่ยอมรับได้ต้องมี
ค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป เพื่อแสดงว่าแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา
เทคโนโลยีการศึกษา สามารถนำไปใช้ได้เหมาะสม ซึ่งผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง พบว่า
ผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาหามีค่าความสอดคล้องเท่ากับ 1.00

ขั้นที่ 4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิมาพิมพ์เป็นแบบสอบถาม
ฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปใช้สอบถามผู้ให้ข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้ 1) ผู้วิจัยติดต่อขอความร่วมมือจาก
คณาจารย์สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรเทคโนโลยีการศึกษา เพื่อขอ
กำหนดเวลาและสถานที่ในการสัมภาษณ์ และ 2) ผู้วิจัยติดต่อขอความร่วมมือจากนักศึกษาปัจจุบัน บัณฑิตและ
ผู้ใช้บัณฑิต เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม และนำข้อมูลเชิงปริมาณมาวิเคราะห์ด้วย
โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และข้อมูลเชิงคุณภาพนำมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดย 1) วิเคราะห์ข้อมูล

.....
จากแบบสอบถามความคิดเห็นด้วยค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยนำค่าเฉลี่ยที่ได้จากการคำนวณไปเทียบกับเกณฑ์การประเมินที่ได้กำหนดไว้ โดยมีเกณฑ์การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย มาเรียม นิลพันธุ์ และคณะ (Nillapun and et al, 2011) เป็นระดับคะแนนระหว่าง 4.50 - 5.00, 3.50 - 4.49, 2.50 - 3.49, 1.50 - 2.49 และ 1.00 - 1.49 หมายถึง หลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามลำดับ 2) วิเคราะห์ข้อคำถามปลายเปิดและผลที่ได้จากการสัมภาษณ์โดยนำมาจัดหมวดหมู่และลำดับคำตอบเพื่อนำไปวิเคราะห์เนื้อหา และนำเสนอผลการวิเคราะห์ในลักษณะความเรียงต่อไป

ผลการวิจัย

1. ผลการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ในภาพรวมและจำแนกเป็นรายด้าน ได้แก่ 1) ด้านบริบท แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร และแผนการดำเนินงานของสาขาวิชา โดย นักศึกษาปัจจุบันส่วนใหญ่มีความเห็นว่าด้านบริบทมีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55 โดยด้านที่นักศึกษาปัจจุบันมีความคิดเห็นว่ามีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ผลการประเมินโดยบัณฑิตมีความเห็นว่าด้านบริบทมีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.58 โดยด้านที่บัณฑิตมีความคิดเห็นว่ามีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านโครงสร้างของหลักสูตร 2) ด้านปัจจัยนำเข้า แบ่งเป็น 6 ด้าน คือ เนื้อหาสาระของรายวิชาในหลักสูตร คุณสมบัติของผู้เรียน การสอบคัดเลือก คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัสดุอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก งบประมาณ กฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ผลการประเมินโดยนักศึกษาปัจจุบัน มีความเห็นว่า ปัจจัยนำเข้า มีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.65 โดยด้านที่นักศึกษาปัจจุบันมีความคิดเห็นว่ามีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านคุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอนอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ ผลการประเมินโดยบัณฑิต มีความเห็นว่าปัจจัยนำเข้า มีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.60 โดยด้านที่บัณฑิตมีความคิดเห็นว่ามีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านคุณสมบัติของผู้เรียน การสอบคัดเลือก 3) ด้านกระบวนการ แบ่งเป็น 6 ด้าน คือ การจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมตามหลักสูตร การวัดและการประเมินผลการศึกษา พฤติกรรมและการมีส่วนร่วมของนักศึกษา การฝึกประสบการณ์วิชาชีพเทคโนโลยีการศึกษา และการตรวจติดตาม แก้ไข และปรับปรุงการดำเนินงาน ผลการประเมินโดยนักศึกษามีความเห็นว่าด้านกระบวนการมีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.73 โดยด้านที่นักศึกษาปัจจุบันมีความคิดเห็นว่ามีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเทคโนโลยีการศึกษา ผลการประเมินโดยบัณฑิต มีความเห็นว่าด้านกระบวนการมีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.71 โดยด้านที่บัณฑิตมีความคิดเห็นว่ามีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพเทคโนโลยีการศึกษา 4) ด้านผลผลิต คณะผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติและผลการพัฒนาบัณฑิตตามอัตลักษณ์ ที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต

.....
สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560) จากผู้ใช้นิติ ผลการประเมินโดยผู้ใช้นิติ มีความเห็นว่าด้านผลผลิตมีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.55 โดยด้านที่ผู้ใช้นิติมีความคิดเห็นว่ามีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความรู้ และด้านด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และ 5) ด้านผลกระทบ แบ่งเป็น 2 ด้าน คือ ผลการปฏิบัติงานของบัณฑิต และความพึงพอใจของผู้ใช้นิติ ผลการประเมินผลการปฏิบัติงานของบัณฑิต คณะผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากบัณฑิต โดยผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่มีความเห็นว่าผลการปฏิบัติงานของบัณฑิต มีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.56 โดยประเด็นที่ผู้ใช้นิติมีความคิดเห็นว่ามีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความเป็นผู้นำทางเทคโนโลยีการศึกษา การคิดและพัฒนาสื่อนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน และผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้นิติ คณะผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากผู้ใช้นิติ โดยผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้ใช้นิติส่วนใหญ่มีความเห็นว่าผลการปฏิบัติงานของบัณฑิต มีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.54 โดยประเด็นที่ผู้ใช้นิติมีความคิดเห็นว่ามีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เป็นผู้นำที่เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของนวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษาในการปฏิบัติงาน

2. ผลการศึกษาแนวทางการปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน และผู้ใช้นิติ โดยคณะผู้วิจัยนำมาสรุปเป็นประเด็นสำคัญตามแนวทางการพัฒนา 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านบริบท พบว่าโครงสร้างรายวิชาในหลักสูตร มีจำนวนหน่วยกิตมากเกินไป เห็นควรให้ลดจำนวนหน่วยกิตโดยปรับความเข้มข้นในบางรายวิชา นอกจากนี้ในบางรายวิชาเนื้อหาซ้ำซ้อนกัน จึงควรบูรณาการเนื้อหาวิชาที่ซ้ำซ้อนเป็นรายวิชาเดียวกัน 2) ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า วิชาบังคับบางรายวิชาผู้เรียนแต่ละกลุ่มวิชา มีพื้นฐานความรู้แตกต่างกันในการจัดการเรียนการสอนควรมีการแบ่งกลุ่มย่อยผู้เรียนตามกลุ่มวิชาหรือตามระดับพื้นฐานความรู้ความสามารถ หรือมีการจัดกิจกรรมเสริมเพื่อให้ความรู้ ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีแตกต่างกัน ควรมีการสอบวัดความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยี และจัดการเรียนการสอนเฉพาะกลุ่มที่ไม่มีพื้นฐานหรือมีพื้นฐานน้อย ยังมีจำนวนน้อยรายวิชาบางรายวิชาไม่เปิดให้นักศึกษาลงทะเบียน และควรมีการจัดการศึกษาดูงานภายนอก 3) ด้านกระบวนการ พบว่า ในการจัดการเรียนการสอนอาจารย์ผู้สอนร่วมในรายวิชาเดียวกันสั่งงานซ้ำซ้อนกัน ทำให้นักศึกษาสับสน และไม่มีเวลาที่จะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม 4) ด้านผลผลิต พบว่า ควรมีส่งเสริมให้การฝึกปฏิบัติการใช้งานอุปกรณ์เครื่องมือทางด้านเทคโนโลยีการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทปัจจุบันมากขึ้น และ 5) แนวทางการพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร หลักสูตรควรมุ่งส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนเริ่มจากหลักการ ทฤษฎีทางด้านสื่อ และนวัตกรรมทางเทคโนโลยีการศึกษา สามารถใช้อุปกรณ์หรือเครื่องมือทางเทคโนโลยีการศึกษาเหมาะสมกับงานในด้านต่าง ๆ สามารถออกแบบและพัฒนานวัตกรรม สื่อเทคโนโลยีการศึกษาเพื่อการจัดการเรียนรู้ในแต่ละระดับได้อย่างสร้างสรรค์ สามารถประยุกต์ใช้สื่อเทคโนโลยีการศึกษา และทรัพยากรแหล่งเรียนรู้ ในรูปแบบต่าง ๆ มาปรับใช้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอน การจัดฝึกอบรมเพื่อการเรียนรู้และการวิจัย ตลอดจนสามารถประเมินผลการพัฒนา นวัตกรรม และสื่อเทคโนโลยีการศึกษา นอกจากนี้การพัฒนาหลักสูตรควรมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะ

.....
ในด้านความรับผิดชอบ สามารถสื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพเทคโนโลยีการศึกษา

สรุปผล และอภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยภาพรวม และรายด้าน พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิ คณาจารย์ นักศึกษาปัจจุบัน บัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิต มีความคิดเห็นต่อหลักสูตรสอดคล้องกันอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า มีการวางแผนการใช้หลักสูตรที่ชัดเจนและเหมาะสม มีการบริหารจัดการหลักสูตรที่ดี ส่งผลให้การดำเนินงานด้านหลักสูตรมีประสิทธิภาพ ตอบสนองความต้องการของหน่วยงานได้อย่างครบถ้วน และเมื่อพิจารณาองค์ประกอบของการประเมินรายด้านคือ ด้านบริบท พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากวัตถุประสงค์ของหลักสูตรได้กำหนดให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน หลักสูตรเป็นหลักสูตรเชิงรุกที่มีศักยภาพสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามวิวัฒนาการของกระแสการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์ของสังคมโลก และรองรับการแข่งขันทางธุรกิจ เศรษฐกิจ และการพัฒนาทั้งในและต่างประเทศ โดยใช้การศึกษาเป็นฐาน หลักสูตรมุ่งสร้างและผลิตบัณฑิตสาขาเทคโนโลยีการศึกษา ที่มีความรอบรู้ในภาคทฤษฎี และปฏิบัติมีความสามารถด้านสื่อด้านเทคโนโลยีที่ประยุกต์ใช้ในการศึกษา มีความคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน และมีคุณธรรมจริยธรรมในด้านเทคโนโลยีเพื่อนำไปสู่การประกอบอาชีพ สามารถสร้างองค์ความรู้ในศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีการศึกษาอย่างสร้างสรรค์ มีความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบต่อสังคม ตลอดจนมีทักษะการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ความสามารถในการคิดการออกแบบ และพัฒนาสื่อนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา นอกจากนี้วัตถุประสงค์ของหลักสูตรยังมุ่งเน้นให้บัณฑิตที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทันสมัย และมีความสามารถในการออกแบบทางเทคโนโลยีการศึกษาซึ่งมีความสอดคล้องกับปรัชญาของมหาวิทยาลัย ที่มุ่งเน้นให้มหาวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำแห่งการสร้างสรรค์ สอดคล้องกับแนวคิดของสุนีย์ ภูพันธ์ (Phuphan, 2003) กล่าวว่า หลักสูตรที่ดีต้อง มีความยืดหยุ่นและเปลี่ยนแปลงไปได้ตามความเหมาะสมของ สถานการณ์ปัจจุบันมีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม และชีวิตประจำวันของผู้เรียน นอกจากนี้หลักสูตรต้องส่งเสริม ให้เด็กมีความรู้ ทักษะ เจตคติ ความริเริ่ม มีความคิดสร้างสรรค์ ในการดำเนินชีวิตในด้านโครงสร้างของหลักสูตร ผู้ทรงคุณวุฒิและคณาจารย์ มีความคิดเห็นว่าการสร้างของหลักสูตรมีความเหมาะสม นักศึกษาปัจจุบันและบัณฑิต มีความคิดเห็นหลักสูตรว่าโครงสร้างของหลักสูตรมีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า การประเมินหลักสูตรโดยกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมากที่สุดและมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากกระบวนการของหลักสูตรได้มีการวางแผนอย่างเป็นระบบในทุก ๆ ด้าน ตั้งแต่เนื้อหาสาระของรายวิชาในหลักสูตร ได้มีการร่วมกันพัฒนาขึ้นจากอาจารย์ประจำหลักสูตร ซึ่งเนื้อหาสาระของรายวิชาในหลักสูตรครอบคลุมตามขอบข่ายงานทางด้านเทคโนโลยีการศึกษา ตั้งแต่การวิเคราะห์ ออกแบบ การพัฒนา การนำสื่อไปใช้ และการประเมินผลสื่อและนวัตกรรมทางเทคโนโลยีการศึกษา ช่วยให้นักศึกษามีความสามารถในการผลิตสื่อและนวัตกรรมเทคโนโลยีการศึกษาที่หลากหลาย ซึ่งมีความสอดคล้องกับบริบทสภาพการณ์ และเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบันนักศึกษาที่เข้ามาเรียนในหลักสูตรได้ผ่าน

.....
การคัดเลือกด้วยกระบวนการที่เป็นระบบมีการกำหนดคุณสมบัติผู้เข้าศึกษา กระบวนการสอบคัดเลือก จึงทำให้หลักสูตรได้นักศึกษาที่มีคุณภาพเข้ามาศึกษา โดยคณาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรมีคุณสมบัติครบถ้วน อาจารย์ผู้สอนทุกคนมีคุณวุฒิทางด้านเทคโนโลยีการศึกษาและสาขาที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดี สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการทางหลักสูตรได้มีการคัดเลือกอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการตามกระบวนการของภาควิชา เพื่อให้อาจารย์มีเวลาในการให้คำปรึกษานักศึกษาในด้านวิชาการและในด้านอื่นอย่างเต็มที่ ในด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก มีความเหมาะสมเนื่องจากหลักสูตรให้ความสำคัญกับสภาพแวดล้อม เพื่อให้นักศึกษาได้รับความรู้ทางด้านทฤษฎีควบคู่ไปกับการปฏิบัติ และมีแหล่งเรียนรู้ ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง มีเครือข่ายอินเทอร์เน็ตไร้สายให้เข้าใช้งานได้จากทุกพื้นที่ ส่วนในด้านงบประมาณ หลักสูตรมีการจัดสรรงบประมาณให้นักศึกษาทำกิจกรรมทางวิชาการและกิจกรรมอื่น ๆ อย่างเพียงพอ นอกจากนี้ภาควิชา คณะวิชา และมหาวิทยาลัย มีกฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ อย่างชัดเจน จากการดำเนินงานดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปวริศา เรืองพานิช (Ruangpanich, 2010) ที่พบว่า ปัจจัยนำเข้าในด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร คุณสมบัติของผู้เรียน การสอบคัดเลือก คุณสมบัติของคณาจารย์ที่สอน อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก และงบประมาณ ต้องมีความพร้อมและมีการวางแผนเป็นอย่างดี และมีความเหมาะสมดีพอที่จะนำไปใช้ผลิตบัณฑิตต่อไป ด้านกระบวนการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของหลักสูตรได้ให้ความสำคัญในทุกประเด็นในทุกกระบวนการ ซึ่งเริ่มต้นตั้งแต่การจัดเรียนการสอน การจัดกิจกรรมหลักสูตรได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนและจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการเรียนการสอนภาคทฤษฎีที่เน้นให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจสามารถอธิบายแนวคิด หลักการ ทฤษฎีทางด้านสื่อ และนวัตกรรมทางเทคโนโลยีการศึกษาได้ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน การจัดฝึกอบรมเพื่อการเรียนรู้ การเรียนโดยเน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่สามารถค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง มีกระบวนการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ สามารถแก้ปัญหาเป็น เช่น การเรียนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน การจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักการคิดเชิงออกแบบ เน้นการคิดแก้ปัญหาที่สามารถนำไปสร้างสรรค์นวัตกรรมได้ เป็นต้น ซึ่งกระบวนการเหล่านี้จะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น เพื่อให้นักศึกษาสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานต่อไปในอนาคตได้ ซึ่งนอกจากกระบวนการเรียนการสอนแล้ว หลักสูตรยังให้ความสำคัญกับกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยได้มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนทำกิจกรรมควบคู่กับการเรียนในทุกชั้นปี โดยกิจกรรมนักศึกษาที่มอบหมายให้นักศึกษาหมุนเวียนกันเป็นหัวหน้าในการดำเนินกิจกรรม เพื่อฝึกให้นักศึกษามีความรับผิดชอบ จึงทำให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ที่หลากหลาย นอกเหนือไปจากการเรียนการสอนตามหลักสูตร ในส่วนของการวัดและประเมินผล อาจารย์ผู้สอนทุกท่านในหลักสูตรให้ความสำคัญกับการประเมินผล เพื่อให้การประเมินผลมีความเที่ยงตรงมากที่สุด โดยจะมีวิธีการประเมินผลที่หลากหลาย และจะเน้นการประเมินผลตามสภาพจริงด้วยเครื่องมือและวิธีการต่าง ๆ เช่น การอภิปราย การตอบคำถาม การนำเสนอผลงาน โดยให้นักศึกษาอธิบายเกี่ยวกับแนวคิด และกระบวนการคิด เพื่อให้การประเมินเป็นการประเมินที่สะท้อนให้เห็นพฤติกรรมและทักษะของนักศึกษา นอกจากนี้หลักสูตรได้มีการกำหนดให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพเทคโนโลยีการศึกษา ซึ่งนักศึกษาจะได้นำความรู้ไปใช้ในการทำงานจริงตามหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่หลากหลายตามความสนใจและความถนัดของนักศึกษา จึงช่วยให้นักศึกษาได้รับ

.....
ประสบการณ์จริงนอกห้องเรียน เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงาน โดยทุกกระบวนการทั้งหมดของหลักสูตร จะมีการตรวจติดตาม แก้ไข และปรับปรุงการดำเนินงาน จากคณาจารย์ของภาควิชาจากที่กล่าวมา พบว่า กระบวนการของหลักสูตรมีความครบถ้วนตามกระบวนการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ โดยสอดคล้องกับแนวคิด ของสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (Phithiyanuwat, 1997) ที่กล่าวว่าแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ต้องมีความเชื่อมโยงระหว่างผลการเรียนรู้ (Learning Outcomes : LO) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ (Learning Experiences : LE) และการประเมินผลการเรียน (Evaluation of Learning achievement : ELA) ด้านผลผลิต พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่มีความเห็นว่าคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติและ ผลการพัฒนาบัณฑิตตามอัตลักษณ์ มีคุณภาพในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านคุณธรรมจริยธรรม หลักสูตร ได้มีการสอดแทรกการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมคุณธรรมในทุกรายวิชา ไม่ว่าจะเป็นด้านความซื่อสัตย์สุจริต ความมีน้ำใจ การตรงต่อเวลา และในหลักสูตรยังมีการเปิดสอนรายวิชาจริยธรรมและจรรยาบรรณนักเทคโนโลยี การศึกษา เพื่อส่งเสริมจรรยาบรรณวิชาชีพ ในด้านความรู้ บัณฑิตสามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ เนื่องจากในการจัดการเรียนการสอนได้มีการมุ่งเน้นให้นักศึกษาสามารถนำความรู้เชิงทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติได้อย่าง ถูกต้อง โดยมีการให้นักศึกษาได้ลงมือทำจริง เพื่อให้เห็นถึงกระบวนการทำงานจริง ในด้านทักษะทางปัญญา เนื่องด้วยในการจัดการเรียนการสอนได้มีการส่งเสริมให้นักศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง คิดค้นหาข้อเท็จจริง ทำความ เข้าใจและประเมินข้อมูลสารสนเทศ และแนวคิดจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย เพื่อนำมาใช้ในการแก้ปัญหาหรือ สร้างผลงาน ซึ่งนักศึกษาจะได้ฝึกการทักษะการประเมินสารสนเทศที่มีอยู่อย่างมากมายและเลือกสารสนเทศที่ ถูกต้องมาใช้ในการแก้ปัญหาการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ ในด้านความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ คณาจารย์ได้ส่งเสริมให้นักศึกษาฝึกการทำงานร่วมกับเพื่อนในชั้นเรียน ทำให้นักศึกษาได้ฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตาม ฝึกความรับผิดชอบต่องานของกลุ่ม และเข้าใจความรู้สึกของบุคคลอื่น และส่วนรวมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม มีความเอาใจใส่ มีส่วนช่วยเหลือและเอื้อต่อการแก้ปัญหา ความสัมพันธ์ในกลุ่มและระหว่างกลุ่มผู้เรียนและผู้เรียนอย่างสร้างสรรค์ ในด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ได้มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้นักศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการเรียนการสอนในทุกรายวิชา ซึ่งนักศึกษาจะต้องมีการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ จากข่าวสารรอบตัว เพื่อจัดทำ รายงานหรือนำเสนอในชั้นเรียน จากที่กล่าวมา พบว่าคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของชลธิชา หอมฟุ้ง และคณะ (Homfung et al, 2015) ที่ พบว่า หลักสูตรที่มีประสิทธิภาพทั้งด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ทั้งหมดนี้จะส่งผลให้การนำหลักสูตร ไปใช้จะได้ผลดีจึงสะท้อนให้เห็นผ่านผลผลิตคือคุณลักษณะของนักศึกษา และด้านผลกระทบ จากการเก็บข้อมูลจาก การใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากบัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิต ผลการวิจัย พบว่า การประเมินหลักสูตรด้านผลกระทบทั้ง 2 ด้าน พบว่า โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นว่า บัณฑิตได้นำ ความรู้ที่ได้จากการเรียน มาออกแบบผลงาน และพัฒนานวัตกรรม สื่อเทคโนโลยีการศึกษา เพื่อการจัดการเรียนรู้ใน แต่ละระดับได้อย่างสร้างสรรค์ มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในวิชาชีพเทคโนโลยีการศึกษา เป็นผู้นำที่เท่าทันต่อการ เปลี่ยนแปลงของนวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษาในการปฏิบัติงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมี ประสิทธิภาพ และยังสามารถนำความรู้ไปถ่ายทอดและขยายผลให้ผู้อื่นได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้อาจเป็นไปได้ว่า

.....
บัณฑิตศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง ฉบับปี พ.ศ.2560) เป็นบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน มีความรับผิดชอบ สามารถสื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี มีความเข้าใจในงานของตนเอง ประกอบกับความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาซึ่งมีประโยชน์ และเปิดกว้างในเนื้อหาองค์ความรู้ต่าง ๆ ทั้งด้านแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และการลงมือปฏิบัติงานจริง ส่งผลให้บัณฑิตได้นำองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาไปพัฒนางานของตนเองอย่างต่อเนื่องซึ่งส่งผลต่อการดำเนินงานของหน่วยงานได้รับประโยชน์โดยตรง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มาเรียม นิลพันธุ์และคณะ (Nillapun et al, 2011) พบว่า ผลการประเมินด้านผลกระทบ ในภาพรวมและรายข้อ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นในภาพรวมว่าหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เพื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ บัณฑิตได้นำความรู้ที่ได้เรียนมาไปสร้างผลงานทางวิชาการหรือนวัตกรรมการเรียนการสอน และผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตส่งผลต่อการดำเนินงานของหน่วยงานได้รับผลประโยชน์ตรงตามที่คาดหวัง

2. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา พบว่า แนวทางการพัฒนาหลักสูตรควรมีความสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในบริบทต่าง ๆ ทั้งในระดับนานาชาติ ระดับประเทศ ระดับหน่วยงาน และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี โดยแนวทางการออกแบบ และพัฒนาหลักสูตรควรมุ่งส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนเริ่มต้นแนวคิด หลักการ ทฤษฎีทางด้านสื่อและนวัตกรรมทางเทคโนโลยีการศึกษา โดยสามารถนำหลักการจัดการเรียนรู้และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สามารถใช้อุปกรณ์หรือเครื่องมือทางเทคโนโลยีการศึกษาที่ถูกต้องทางเทคนิคและเหมาะสมกับงานในด้านต่าง ๆ สามารถประยุกต์ใช้สื่อเทคโนโลยีการศึกษา และทรัพยากรแหล่งเรียนรู้ ในรูปแบบต่าง ๆ มาปรับใช้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอน การจัดฝึกอบรมเพื่อการเรียนรู้ และการวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน สามารถออกแบบ และพัฒนานวัตกรรม สื่อเทคโนโลยีการศึกษาเพื่อการจัดการเรียนรู้ในแต่ละระดับได้อย่างสร้างสรรค์ สามารถประเมินผลการพัฒนานวัตกรรม และสื่อเทคโนโลยีการศึกษา นอกจากนี้การพัฒนาหลักสูตรควรมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะในด้านความรับผิดชอบ สามารถสื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพเทคโนโลยีการศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ สมาคมการสื่อสารและเทคโนโลยีการศึกษา (Association for Educational Communications and Technology, 2012) ได้กำหนดมาตรฐานทางด้านเทคโนโลยีการศึกษาไว้ 5 มาตรฐาน ดังนี้ มาตรฐานที่ 1 ความรู้ด้านเนื้อหาทางเทคโนโลยีการศึกษา มีความรู้ที่จำเป็นในการสร้าง เข้าถึง จัดการ ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีการศึกษาทั้ง ทฤษฎีและปฏิบัติ มาตรฐานที่ 2 ความรู้ด้านการสอน สามารถนำเทคโนโลยีการศึกษาและกระบวนการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน มาตรฐานที่ 3 การจัดการสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ โดยการสร้างใช้ประเมิน และจัดการสภาพจัดการสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพตามหลักจริยธรรม มาตรฐานที่ 4 ความรู้และทักษะทางวิชาชีพเทคโนโลยีการศึกษา สามารถออกแบบ พัฒนา ประยุกต์ใช้ และประเมินผล สื่อนวัตกรรมทางเทคโนโลยีการศึกษา และ มาตรฐานที่ 5 การวิจัย สามารถสืบค้น ประเมินผล สังเคราะห์ และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีการศึกษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้

.....
ข้อเสนอแนะ จากผลการวิจัยการประเมินผลหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยประเมินหลักสูตร ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบทพบว่า หลักสูตรมีรายวิชาที่มีเนื้อหาซ้ำซ้อน ยังไม่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน เนื้อหาหลักของหลักสูตรยังไม่ทันสมัยและไม่เป็นปัจจุบัน การกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตรควรมีการพิจารณาถึงบริบทและสถานการณ์ของประเทศในเรื่องแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 และในเรื่องของการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ซึ่งจะ ทำให้ วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันมากขึ้น ด้านปัจจัยนำเข้าพบว่า สื่อและอุปกรณ์ การจัดการเรียนรู้ มีความเพียงพอแต่อุปกรณ์ส่วนใหญ่มีระยะเวลาการใช้งานที่ยาวนาน ทำให้อุปกรณ์การจัดการ เรียนรู้บางชิ้นชำรุดเสียหาย ซึ่งควรมีการปรับปรุงซ่อมแซมให้มีความพร้อมในการใช้งานตลอดเวลา และควร พิจารณาเรื่องความทันสมัยของอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีการศึกษา ด้านกระบวนการพบว่า ควรมีการตรวจสอบ รายวิชาในหลักสูตรให้ครอบคลุมตามขอบข่ายของเทคโนโลยีการศึกษาในทุก ๆ ด้าน และการประเมินผลสื่อและ นวัตกรรมทางเทคโนโลยีการศึกษา นอกจากนี้ควรเพิ่มเติมวิชาที่มีเน้นการปฏิบัติมากขึ้น ด้านผลผลิตพบว่า นักศึกษา บางคนรู้ทฤษฎีแต่ขาดทักษะการปฏิบัติในการเรียนและในชีวิตประจำวัน ควรเพิ่มทักษะในการปฏิบัติให้กับนักศึกษา มากกว่าการสอนทฤษฎีในห้องเรียน เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง และด้านผลกระทบพบว่า บทบาทของนักศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่สะท้อนศักยภาพด้านการพัฒนาหลักสูตร และการประเมินผลการในการทำงาน ในหน่วยงานที่ชัดเจน ควรจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อประเมินผลการจัดการเรียนการสอนประจำปี และสะท้อนผล การปฏิบัติงาน สิ่งที่ต้องพัฒนาเกี่ยวกับหลักสูตร การเรียนการสอน การวัดและประเมินผล

2. จากการศึกษาแนวทางการปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยการสังเคราะห์ข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหลักสูตร ทั้งภายใน และภายนอกประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ คณาจารย์ ผู้ใช้บัณฑิต บัณฑิต นักศึกษาปัจจุบัน รวมถึงเอกสารและ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสามารถนำไปใช้กำหนดแนวทางการพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร ที่พัฒนาขึ้นในฉบับต่อไปได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยจำแนกตามกลุ่มวิชา

2. ควรมีการประเมินหลักสูตรในระหว่างกระบวนการใช้งาน เพื่อให้ทราบถึงคุณภาพของหลักสูตร หรือ จุดบกพร่องของหลักสูตร และนำข้อมูลมาใช้เป็นแนวทางการพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น

3. ควรศึกษาเฉพาะด้านที่ส่งผลต่อคุณภาพของบัณฑิตเพิ่มขึ้น เช่น ศึกษาแนวทางพัฒนาทักษะทางเชาวน ปัญญา ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ทักษะการวิเคราะห์ทักษะความคิดสร้างสรรค์

4. ควรมีการประเมินหลักสูตร ในลักษณะของการวิพากษ์ โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้สอน ผู้ใช้บัณฑิต มาให้ข้อคิดเห็น และการเก็บรวบรวมข้อมูลควรมีการรวบรวมข้อมูล

.....
5. ควรศึกษาความต้องการจำเป็น เกี่ยวกับด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และ
ด้านผลกระทบ ตามความคิดเห็นของบัณฑิตและนักศึกษาปัจจุบัน และความคิดเห็นของผู้สอน เป็นแนวทางในการ
พัฒนาหลักสูตรเพื่อการบรรลุประสิทธิผลของหลักสูตรต่อไป

References

- Association for Educational Communications and Technology. (2012). **AECT Standards for Professional Education Programs**. [Online]. Retrieved May 12, 2021, from <https://www.aect.org/docs/AECTstandards2012.pdf>
- Homfung, C. and et al. (2015). **Assessment of Bachelor of Education Program Department of Thai Language Faculty of Education Silpakorn University**. Nakhon Pathom : Faculty of Education Silpakorn University. (in Thai)
- Nillapun, M. and et al. (2011). “Evaluation of the Doctor of Philosophy Program Curriculum and Teaching Disciplines Faculty of Education Silpakorn University”. **Veridian E-Journal** 4(2): 248-262.
- _____. (2 0 1 5). **Notification of the Ministry of Education Re: Standards for Undergraduate Qualifications, B.E. 2 5 5 8** . [Online]. Retrieved May 20, 2021, from <http://www.mua.go.th/users/tqf.-hed/news/news6.php>. (in Thai)
- Ministry of Digital Economy and Society. (2020). **Information and Communication Technology Policy Framework 2011-2020 of Thailand, ICT 2020**. Bangkok. (in Thai)
- Office of the Higher Education Commission. (2 0 0 5). **Undergraduate Program Criteria 2 0 0 5** . [Online]. Retrieved March 15, 2021, from <http://eduserv.ku.ac.th/organization/cooperative/data/Bachelor.pdf>. (in Thai)
- _____. (2015). **National Qualifications Framework for Higher Education, B.E. 2015**. Bangkok. (in Thai)
- Office of the National Economic and Social Development Board Office. (2018). **20-Year National Strategy 2018 - 2037**. Bangkok. (in Thai)
- Pattaphol, M. (2 0 1 5). **Assessment of Curriculum for Learning and Development**. 4th ed. Bangkok: Charansanitwong Printing. (in Thai)
- Phithiyauwat, S. (1997). **Official Article on Project Evaluation**. 5th ed. Bangkok: Chulalongkorn University Press. (in Thai)
- Phuphan, S. (2 0 0 3). **Basic Concepts of Curriculum Creation and Development**. Chiang Mai : The Knowledge Center. (in Thai)

-
- Ruangpanich, P. (2010). **Assessment of the Bachelor of Education Program. Branch of Early Childhood Education According to the Collaboration Project on the Development of Educational Personnel of Local Government Organizations between the Department of Local Administration and Suan Dusit Rajabhat University Case Study Nakhon Sawan Center.** Bangkok: Srinakharinwirot University. (in Thai)
- Stufflebeam, Daniel, L. and et al. (1971). **Education and Decision Making.** Illinois: Peacock/Pulisher Inc.